

До Господина Ректора на Университета, г. г. директорите на Художествената и Музикалната академии, Учителските институти, средните училища (реални, педагогически и специални училища), окръжните училищни инспектори и директорите на филантропическите институти.

Окръжно № 17743 от 28 юлий 1922 год. гр. София.
 До преди войната образоването и възпитанието в нашите училища бе насочено към едно планомерно и системно развитие всред учащата се младеж на национални и отечествени добродетели, от една страна, и на гражданска и културни, от друга. Любов и почит към старинобългарското, благоговение пред действите и строителите на нашето национално дело, старание и сърдечност към доброто и хубавото, увлечение в идеалното, бяха мили, симпатични явления, които със своята същност трогваха и правеха живота приятен, съдържателен и високо смислен. Тия добродетели, наследдани в душите на поколенията в продължение на цели десетилетия, бидоха основно разклатени от отрицателните резултати на войните, преди всичко в самото общество, а оттам и отражението на отрицателни прояви всред учащата се младеж. Последната се увлече по всекидневното, забавителното и лекото в живота; волност, безгрижие и лекомислие обладаха душата ѝ, и лека-полека тя се отдалечи от ценното и същественото в животът и миналото. А в полу-мрака на нашето минало се откриват големите фигури на редица велики българи, които с необикновеното увлечение и една завидна самопожертвувателност са служили на своя народ, които не са пожалили ни сила, ни младост, за да положат основите на нашия културен и политически живот. От Паисия насам до наши дни се редят светлите и лъчезарни образи на големи културно-обществени дейци, далечни и близки строители на съвременна България. Софроний Врачански, д-р П. Берон, Неофит Бозведи, Неофит Рилски, братя Миладинови, Сава Раковски, Любен Каравелов, Христо Ботев, Левски, Караджата, П. Р. Славейков, Ив. Вазов и мнозина още големи и малки строители на нашето възраждане и освобождение, както и големите фигури на политико-обществени и културни дейци след освобождението, са завещали на поколенията своите несъкрушими, светли дела, които трябва да се сочат като примери, като образци на бляскаво изпълнен отечествен и национален, културен и гражданска дълг. Стореното от тях ни удивлява, трогва, възнася, то окриля нашия дух, то му дава полети и творчество; то говори на сърдцето и душата със силата и блеската на идеала, с обаянието на необикновеното.

Нима трябва да забравим всичко това? Нима трябва да снемем поглед от това минало, в което имаме толкова светли образи, които като факли вечно осветяват нашия живот, да се отдадем на един безцелен и безидеен живот? Напрот-

тив, първата наша грижа е да обхрнем погледа на нашата младеж към всичко ценно и светло от нашето минало и да я приобщим с това минало, за да почерпи тя от него бодрост и упование, сила и импулс към дейност и творчество. Нашата младеж трябва да знае, че живота само тогава е ценен, когато е вдъхновен от идейност, от стремеж; само тогава животът е съдържателен и смислен, когато е обвзет от идеализъм, когато душите и сърдцата трепят за хубавото, националното, идеалното, а това е вложено в образите и творенията на всички ония наши дейци, които будиха нашия народ в дните на неговото робство, които го водиха към просвета и национална свобода през епохата на възраждането и които му създадоха вечни културни ценности през неговия свободен живот.

За да се възбуди, следователно, у нашата учаща се младеж и изобщо в младите наши поколения здрав, джлбок, смислен интерес към дейците на нашето минало, към просветните, политическите и културни дейци на нашия национален живот, — интерес, който за сега се засяга случайно, било само от учителите по история и български език, било от отделни общественици-дейци, Министерството на народното просвещение определя деня *I ноемврий*, деня на св.* Иоана Рилски за празник на българските будители, за празник, да го наречем, на големите българи, чрез който празник, уреден планомерно и системно, да се обединяват всички усилия в това направление, като тоя ден се превърне в култ на българския народен гений: отдавайки почит към паметта на народните будители, към ония, които-като само, отвержени воини, водеха българския народ в миналото към просвета, към свобода, към култура, да вдъхновим младежта, чрез тяхните светли образи, към народни и културни идеали. Нека по-често си спомняме тяхните имена и тяхните дела, нека по-често посочваме тяхните стремежи, та да можем и поддълбоко да разберем, че има нещо в нашата страна, в нашия народ, което е карало толкова българи да умират за него, че думата отечество не е само понятие без стойност, а че има в него нещо, което заслужава всички наши жертви и усилия. Да направим делото на нашите бащи и деди наша гордост и наша амбиция!

По отношение на това, как да се организира празника, предоставя се пълна свобода на учителските съвети, които все пак трябва да имат предвид: 1) на този празник трябва да се дава по възможност по-тържествен характер, за да може да се повлияе в горния смисъл на младежта и гражданството, така че празника да не остане само училищен, но и да стане общо национален в истинската смисъл на думата, и 2) празника да се ureжда с оглед на местните събития и местните дейци, като на последните се отдава

нуждната почит, нуждното внимание за назидание, подем и вдъхновение на поколенията.

Министр: Ст. Омарчевски
Главен секретар: Д-р Ф. Манолов.

До г. г. директорите на учителските институти и на пълните и непълни средни училища и до г. г. окръжните училищни инспектори и Софийския градски инспектор.

Окръжно № 17981 от 29. VII. 1922 год. гр. София.
 Книгоиздателството „Хемус“ е отпечатало и пуснало в продажба една „Методика на обучението в първоначалните училища“ от д-р В. А. Манов, главен инспектор при Министерството Книгата, макар и да засяга предимно методиката на обучението в първоначалните училища, може да бъде полезна и на всеки друг учител, поради което Министерството я препоръчва за набавяне на училищните и учителските библиотеки и като пособие на учениците от педагогическите училища и учителските институти.

Министр: Ст. Омарчевски.
Главен секретар: Д-р Ф. Манолов.
Началник на бюрото: Балабанов Ник.

До г. г. директорите на учителските институти, пълните и непълни средни училища, специалните училища и окр. училищни инспектори.

Окръжно № 18778 от 5. август 1922 год. гр. София.
 Препоръчва се и се одобрява бюста на Министр Ст. Омарчевски, изработен от скулптора Мих. Паращук.

Една гипсова отливка от бюста струва 600 лева.
 Поръчки се отправят до Мих. Паращук, ул. „Регентска“ № 36.

за Главен секретар: И. Черноколов.
Началник на бюрото: Балабанов Ник.

До г. г. директорите на пълните и непълни средни училища и окръжните училищни инспектори.

Окръжно № 18818 от 5. август 1922 г. София. Изпраща Ви се препис от заповед № 3132 от 3 т. м., с която се утвърждават лицата, на които се възлага службата, свързана със Закона за поощрение на родната литература и изкуство по нареддания, дадени от Министерството.

Натоварените с тая служба лица ще се сношават със секцията чрез управлението на училището, в което служат.

Началник на бюрото: Балабанов Ник.